

Szerkesztési Iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-2. szám.

Hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Fleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
Hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felajánlások intézendők

Telefon szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Hirdetési árak:

Egész évre ———— 12 fr.
Félévre ———— 6 .
Negyedévre ———— 3 .
Egy hétre ———— 1 .
— Egyes szám ára 4 fr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodákban

Megjelölés minden nap

vagy- és ünnepnapok kivételével

Nagybecskerek, 1896.

XXV. évfolyam, 284. szám.

Csütörtök, december 10.

A felirati vita előtt.

Nagybecskerek, december 10.

(F) Az indennity javaslatnak minden várakozást meghaladó gyors letárgyalása kétségkívül jelentékeny előnyt jelent, nem a kormányra, hanem az országra nézve, mert miként azt ismételtén és legutóbb is hangsúlyoztuk, az indennitást a törvényhozás nem a kormánynak, hanem az országnak szavazza meg, amint azt az ellenzékivé áthasonult jó öreg Péchy Tamás is helyesen kiemelte. Az ellenzéki szónokoknak bizalmatlansági indokolását tehát üres szalma csépelésénél többnek tekinteni nem lehet, amelyet ezuttal csak azért bocsáthat meg nekik az ország, mivel nagyon hamar hagyták.

Kérdés azonban, hogy ezt a józan magatartást nem fogják-e az ellenzéki pártok a felirati vitában „visszafeljeszteni”, és ez által ennek a hatását lerontani?

A trónbeszédre adandó válaszfelirat ezuttal nem csak egyszerű alakosság, amint az utóbbi évek békés és csendes fejlődése alatt degradálódott, hanem jelentőséggel bíró momentum.

Már magában véve az a körülmény, hogy a parlament megnyitása a második évezred kezdetével összeesik, önként értendőleg csakis arra szolgálhat alkalomul, hogy a nemzet a szokottnál ünnepélyesebb szavakkal jelölje meg a második évezred nemzeti céljait és a belátható jövő munkájának legfontosabb pontozatait. Amit a trónbeszéd e tekintetben körvonalozott, azt a feliratnak ki kell egészítenie, ki kell töltenie.

Most csakugyan elérkeztünk a komoly és épp azért céltudatosan és tervszerűen végzendő nemzeti munka időpontjához. Közjogi és felekezeti ellentétek nem osztják meg erőinket. A nemzet a most megéjtett választások eredményeiben félreismertetetlen módon jelentette ki elítélő verdiktjét azokkal szemben, akik közjogi vagy felekezeti harcok folytatásában keresték politikai céljukat. Ez intő jelül szolgálhat az ellenzéki pártoknak, hogy a gravamenezással felhagyjanak és a többséggel való versenyt a nemzeti munkában való részvételben keressék.

A vezetés természetesen a kormányt és szabadelvű pártot illeti meg, mert ez a többség, még pedig tulnyomó többség, s így ez készíti a válaszfelirat tervezetét és ezt fogadja el a képviselőház, de ez éppen nem zárja ki azt, hogy minden párt részt vegyen a nemzeti munkaprogramm kiépítésében. Sőt kötelessége is ez minden pártnak és módjában is áll, ha csak szűkeklüen és mereven el nem zárkozik a saját álláspontján.

A felirat megszerkesztésére kiküldött bizottság tagjaiban egyenként és összesen meg vannak a komoly garancziái annak, hogy a nagy nemzeti célok fölismerése és a nemzeti munka megjelölése lendüle-

tes kifejezésre jusszon a tervezetben. Alapos okunk van bizni abban, hogy az elaborátum e magasabb szempontoknak színvonalán fog állani s azért annak vitája elé nyugodtan nézünk, még ha az ellenzéki pártoknál szavaink süket fülekre találnak is.

Tüntetések az egyetemen.

Nagybecskerek, decz. 10.

A nagybecskereki orvosi kar egyik kitűnő tagja a következő érdeke: ezikket bocsátotta rendelkezésünkre:

Az ország összes sajtóját bejárta azon mozgalomnak hirtel, mely a budapesti tudomány egyetem falai között lezajlott. E lap is távirat alakjában megemlékezett róla. Érdekkel olvastuk a napilapok ezen szenzációs közleményét s némileg rokonszenveztünk is az érdekeltekkel, mert látszólag az elnyomottaknak feljajdulását véltük benne felfedezni, s midőn az ország felszenderülő s immár majdnem függetlenségre jutó fiatalságának kívánságait olvassuk, mégis gondolkodóba esünk, vajjon nem ment-e a megengedett határon túl fiatalságunk. Mindenesetre panaszainak lehet valami alapjuk, amin a törvényes határokon belül segíteni lehet, de semmi esetre sem helyesíthetjük, hogy egy felizgatott, bárminő intelligens egyénekből álló tömeg, ügyének bajának saját bíróját leyen. Minden jogállamban a sérelmeket törvényes uton fel lehet panaszolni s jogorvoslatot keresni, azonban erőszakos módon még a legigazságosabb követeléseket is bajos érvényesíteni, sőt veszélyes, mert végre is kivértesíthet az ilyen eljárás.

Az erőszakos sikeres megoldás rossz precedensül szolgálhat és a társadalom elfajulására, anarchiájára vezethet.

Örökös figyelmeztetés érdemes a fiatalság panaszára s amennyiben a panasz jogosult, orvoslatot is fog nyerni, de hogy az ítéletet előre kimondják a panaszosok, azt semmiféle törvény keretében helyesnek nem ismerhetjük el, mert ilyen praeparatívák legalább is az elfogulatlan bíróság kezét megkötik. Pedig panaszos és bíró egy személyben senki nem lehet s nem lehet főleg akkor, midőn valódi vagy képzelt jog-sérelmet izgatott hangulatban adja elő.

Az emberi gyengékkel kell számolnunk, midőn objektív, igazságos ítéletet hozunk s ezt csakis úgy vagyunk képesek, ha a körülmények teljes ellátása mellett mindkét felet meghallgattuk. „Audiatur et altera pars” elv uralkodik a mai igazságszolgáltatásban s csak az egyik fél panaszainak meghallgatása könnyen tévútra vezethet. Azért helyes, hogy orvosi generációnk fiatalsága állítólagos sérelmeit nyugodt megfontolással írásba foglalja s az autentikus forum elé terjeszti megítélés végett, de mindenesetre tulment akkor, midőn a tudomány és szenvedő emberiségnek szentelt helyre erőszakosan behatolva, ugyszólván az utcai csöcselék módjára durva módon viselkedett.

Kovács professzort nemcsak az orvosok ismerik és tisztelik, kik benne nagynevű mestert, tanítójukat, a tudomány uttörőjét látják,

hanem mi is, kik benne a szenvedő emberek segítőtjét, a tudomány világító fátyláját magasan lobogató erős elméjű egyént és hazánk orvosi karának egyik oszlopos diszt látjuk, ki egy egész orvosi generáció felnevelésén kitartással sikeresen közreműködött, ki az orvosi rend ugy anyagi, mint erkölcsi emelésén serényen munkálkodott, kinek neve messze országnak határán túl mint hazánk tudományos disze szerepel.

De ha nem is ezen oldalról tekintjük Kovács professzort, tekintjük őt mint tanárt, mint az orvosi generáció oktatóját, úgy akkor is el kell ismernünk, hogy e téren is elévülhetetlen érdemei vannak, mint több mint negyedszázados tanári pályáján ő volt oktatója a mostani orvosok legelőbbjének, ő volt azon utmutató, kinek vezetése alatt képződött ki a jelenlegi orvos tanári kar ifjabb nemzedéke s így, hogy többet ne mondjunk, a sebészet második tanára Réczey professzor is az ő klinikáján fejlesztette ki tehetségét.

Mindezek mellett Kovács professzor volt az, ki az orvosi egyetem jelenlegi magas színvonalának elérésén fáradozhatatlanul munkálkodott, ki még jelenleg is az orvosi rend ugy anyagi érdekeinek mint erkölcsi tekintélyének emelésén folyton dolgozik, mert hiszen tőle erednek az orvosi rendet oly közelről érdeklő betegsegélyző egyletek szabad orvos választásának sikeres eszméi.

Nem akarunk Kovács professzor személyiségének, lángelméjének további fejtegetésébe bocsátkozni, mert tudjuk, hogy még a legillustriusabb elmék is tévedhetnek s tudjuk, hogy Kovács professzorban talán éppen az általa művelt orvostudomány, a sebészet, mely késsel van hivatva bajainkon segíteni, talán az érzélgősséget érvényre jutni nem engedte, sőt ellenkezőleg bizonyos fokig a mások fájdalmait iránti csekélyebb részvétlenséget idézhetette elő, de bárhogy értelmezzük is az orvosi ifjuság által felpanaszolt tulszigort, akkor is mentő körülményt találunk Kovács professzor azon álláspontjában, hogy tudatlanokat az emberek testi javának kárára orvosi diplomával ellátni nem akar.

S ha talán Kovács professzor ezen álláspontjával a tulszigorba is ment volna, ugy ennek sem ő az oka, hanem a mindnyájunk által hiányosnak ismert szigorlati rendszerünk, melynek folytán tényleg a vizsgálónak teljesen ki van szolgáltatva, ugyszólván ellenőrzés nélkül a jelölt.

S midőn orvosi fiatalságunk a rendszer hibás voltának kimutatásakor követeléseiben tulment, elhibázta a dolgot s a fiatal korban rejő szenvedélyességében elkövetett tettét nem helyesíthetjük.

Mai nap már az intő körök előtt fekszik a sérelmeket tárgyaló beadvány s reméljük, hogy az ügy keillő megoldást fog nyerni s többé hasonló szegyenletes kirohanások az „alma mater” falai között előfordulni nem fognak s egyetemi életünk történetének ezen szomorú lapját mindenki felejtteni fogja első sorban saját ifjaink érdekében.

A WEHNER GYÖRGY

karácsonyi kézimunka-kiállításába
250 db. szebbnél-szebb kézimunka
érkezett. Ugyanott
karácsonyi és ujévi ajándéktárgyak a legolcsóbban kaphatók.
BABÁK a legnagyobb választékban.

A hivatalos melléklet 239. számával.

HIREK.

Tájékoztató.

December 12. V. képviselőválasztások Nhecskeréken.
December 12. és 13. Megyei áll. vál. ülés.
December 14. Közig. bizottság. ülés.
December 19. Rendkívüli megyei közgyűlés.
1897. Január 9. Nőegyleti táncmulatság.
1897. Január 16. Athléta bál.
A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

— **A szeged karloval vasut.** A szeged-karlovai h. é. vasut részvénytársaság a napokban tartotta Tallián Béla orsz. képviselő elnöklése alatt alakuló közgyűlését. A kormány részéről dr. Návay Aladár min. titkár volt jelen. A vonat 64 kmtr. hosszú, az építési tőke 2.360.000 forint. Igazgatósági elnök lett Tallián Béla orsz. képviselő, aelnök Dellimanics Lajos, Torontál-megye alispánja. A kormány az igazgatóságban dr. Návay Aladár által lesz képviselve. A végrehajtó bizottság Tallián Béla, Gerhardt Gusztáv és Pollák Armin tagokból áll.

— **Tagosítás a volt határörvidéken.** Az igazságügyminiszter a polgárosított magyar határörvidéken a tagosításra vonatkozó jogszabályok életbeléptetése tárgyában a kir. kuriához, a szegedi és temesvári kir. ítélőtáblához, a fehértemplomi, karánsebesi, pancsovai és ujvidéki kir. törvényszékhez rendeletet intézett, melyvel az 1873. évi XXVII. t.-czikk 16 §-ában nyert felhatalmazás alapján a tagosításra (összesítésre) vonatkozólag érvényben levő általános magyar törvényeket és egyéb jogszabályokat a polgárosított magyar határörvidéken életbe lépteti. A rendelet értelmében a tagosításra vonatkozó törvényeket és egyéb jogszabályokat a polgárosított magyar határörvidéken az itt fennforgó különleges birtokviszonyok tekintetbe vételével és ezeknek megfelelően kell alkalmazni. A polgárosított magyar határörvidéken jelenleg vezetett telekkönyvek a tagosítás utáni birtokállapothoz képest át nem alakíthatók. Fehértemplom és Pancsova városok területén a tagosításnak nincs helye.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Fajdalomtól megtört szívvel jelentjük szeretett felejtetetlen férjem, illetve atyám, testvérem és vőm skrabáki, zaszklai és marcsfalvai nemes Bessenyoői Kálmán urnak, m. kir. adótárnoknak élete 47-ik éve, boldog házasságának 10-ik évében folyó évi december hó 8-án délutáni fél 1 órakor hosszú kinos szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült teteme folyó hó 10-én délután 2 órakor fog a törökkanizsai róm. kath. sírkertben örök nyugalomra tétetni; az engesztelő szent miséidőzet pedig folyó hó 11-én reggel 9 órakor fog a Mindenhatóknak bemutatni. Török-Kanizsán, 1896. évi december hó 9-én. Aldás és béke poraira! Bessenyoői Berta szül. Konkoly neje, nemes Khade Hermin nővére, nemes Bessenyoői Elemér fia, Konkoly Imre ipja.

— **Egy kinevezés története.** Már említettük, hogy a temesvári gör. kel. szerb püspök Novákovic János eddigi nagykikindai gör. kel. szerb plébánost aradi esperes-plébános adminisztrátorrá nevezte ki. Mint Aradról írják, Novákovic János, aki csak nagykikindai rendszeresített segédplébános, az aradi esperesi kerület esperes-plébános-adminisztrátorrá kineveztetett ugyan még 1893-ban, de ez a kinevezés úgy akkoriban, mint most is visszatevészt szült, mert szabály az, hogy a megválasztott esperes plébánosi állásra ugyanannak az esperesi kerületnek plébánosai közül választatik meg az ideiglenes esperes-helyettes, adminisztrátor, nem pedig más idegen kerületből s még kevésbé egy rendszeresített segédplébános, mint aminő Novákovic, ami által a temesvári gör. kel. szerb egyházmegyei hatóság az aradi esperesi kerület 23 egyházközségében élő plébánosoknak jogtalan, érdemtelen mellőztetést hozott. Ezen ideiglenes igazgató-választmány és elnökének kinevezése által megsérítette a temesvári gör. kel. szerb egyházmegyei hatóság a felségjogokat, önhatalmilag felfüggesztve az apostoli királyi Felső által adományozott egyházi autonómiát az aradi görög keleti szerb egyházközséggel szemben.

— **Jégzajlás.** Enyhe, tavaszias az idő, szinte megtéveszti az embert, akárcsak azokat, a kiket megtántorit egy enyhe szellő, mely a másik pillanatban már mást ölel körül. A hegyeken egy kis hóolvadás állhatott be, mert tegnap hirtelen áradni kezdett a Béga és a hullámok, a mint vad erővel törtettek tova a mederben, felszakították a folyó jégpánczellját és elvitték magukkal. Most ismét szabad a Béga, csak piszkos, sárga hullámok mosdossák a partokat.

— **Választás Titelen.** Szücs Gyula volt apatini rendezővezető, mint lapunknak írják, negyvennyolcz pályázó közül évi 1200 frt fizetés mellett egyhangulag rendőrfelügyelővé választották.

— **A kanyaró járvány,** mely a múlt hónapban teljes erővel lépett fel Nagyikindán, az utóbbi időben apadóban van. A városhoz jutott jelentések szerint, e hó 1-étől máig 14 újabb kanyaró beteget jelentettek be. Fertőző betegség közül bejelentettek 3 difteritisz és 1 tifusz esetet.

— **Halálosvégű verekedés.** Véres dráma játszódott le Nagyszentmiklóson — mint onnan írják — a napokban. Egy román leány miatt összetűzött két legény s mivel a fáta az egyiket forralt a szerencsésebbnek vélt vetélytárs ellen. Másik három társával megleste míg kijön a leánytól s akkor addig ütötték meg meghalt. A véres eset hőseit beszállították a nagyszentmiklósi járásbírószék fogházába, hol majd lesz idejük elmélkedni vitészségük felett.

— **Meggyilkolt Don Juan.** S apárfalva, krassó szörénymegyei magyar telepes község legszébb, legizmosabb és a falubeli lányok körében rendkívül szerencsés legényét, Seprényi Imrét egy nyári éjszakán a táncból hazatérő fia alság a falu piacán meggyilkolta. A gyilkosság gyanúja mindjárt néhány falubeli legény ellen irányult, akikről tudva volt, hogy nagyon elvannak keseredve a „szép Imre“ hódításai miatt. A fiu épp akkor este is végigbosztotta vetélytársait, mindegyiktől el elkapta a táncosnőjét s duhaj jókedve alig ismert határt. A csendőrök kiderítették, hogy három legény, Dezső János, Bárdos Sándor és Nagy István akkor éjjel rálestek Seprényire s valamelyikük akkor döfte szívébe a halálhozó kést. A lugosi törvényszék Dezsőt hat évi, a másik két vádlottat pedig négy-négy évi fegyházra ítélte.

— **Botrány Aradon.** Aradról írják, hogy tegnap délután Manjalovics huszárhadnagy kardpárbajt vívott Koszka Mihály hirlapióval. Már az első összecsapásnál mindketten a fejükön súlyosan megsebesültek, úgy hogy felgyógyulásuk hetekig eltarthat. A párbaj oka vendéglői botrány, amely úgy keletkezett, hogy egy hirlapíró társaság lefoglalta a cigányt, akit azután három huszártiszt a maga asztalához parancsolt. Az összekocczanás tettelegességre vezetett. Manjalovics poharat röpített az újságírók asztalához, ahol nők is ültek. Koszka pedig egy gyufatartót vágott a tiszték asztalához. A vendéglői szeszénából kifolyólag még több párbaj is van készülében.

— **A meginterviewolt Folchiék.** A kor egyik legnépszerűbb szerelmes párja: Elvira hercegnő és Folchi festő tegnap a szabad Amerika földjén kötött ki egy spanyol személyszállító gőzösrel. A boldog szerelmesek egy elsőrangú fogadóban szálltak meg, ahol három szobát béreltek s az első estét otthon töltötték a lakásukon. Minthogy manapság már a szerelmesek is első sorban a nyilvánosságot respektálják a hercegnőnek másnap reggel az volt a legelső dolga, hogy egy new yorki újság szerkesztőjét magához hívatta és elmondta neki, hogy szerelmes festőjével új hazát akar alapítani Amerikában. Folchival való viszonyáról azt mondta az újságírónak, hogy mihelyt a festő válópőre el lesz intézve, azonnal megesküszik vele. Donna Elvira tegnap levelet írt atyjának s a levélben bocsánatot kér tőle végzetes lépéséért. Együttal meg fogadja, hogy atyja nevét minden imádágába belefoglalja.

Színház.

Hoffmann meséi.

— Nocker János első debüje. —

Igaz örömmel jegyezzük fel, hogy Nocker János tegnapi első színpadi kísérletét fényes siker koronázta. A nagybecskerek-i római katolikus hitközség kar-nagyát a mi közönségünk régóta kitünő dalénekesnek ismeri s nekünk is ismételtlen nyílt alkalmunk arról a hatásról beszámolni, melyet szép tenorhangja hangversenyek alkalmával keltett. Most a hangversenytermet felcserélte a színpaddal s rövid három heti tanulás után fellépett egyik legnehezebb szerepben, a „Hoffmann meséi“ czimszerepében. A merész kísérlet bevált, Nocker teljesen meg lehet elégedve az eredményyel.

Mert szép tehetségét igazán nagyra-becsüljük, a dícséretben sem akarunk túlozni. Egy szóval sem állítjuk, hogy Nocker tegnapi Hoffmannja valami tökéletes alakítás. Ezt nem várta senki, mert színészeket nem lehet három hét alatt faragni. De tény az, hogy elég biztosan mozgott a

színpadon, észrevehető hibákat nem követett el és partnereit nem zavarta. Ez pedig elég egy embertől, ki először lép a színpadra. Énekéről azonban az elismerés legőszintébb hangján szólhatunk. Még azokat is, kik régóta ismerik Nockert, meglepte hangjának nemes éreze, mely behizelgő lágyssággal és szívhez szóló melegséggel párosul. Mindjárt az első felvonásban oly pazarul bánt magas hangjaival, melyek felvillanyozták a hallgatóságot, hogy a Kleinzakk-ária után oly viharostapsba tört ki a közönség, amilyenre egyhamar nem volt példa a becskerek-i színházban. S ez a tüntetés, melyre derekasan rászolgált, végig kísérte a széphanu énekest az egész darabon. Az ő érczes hangja pedig semmi fáradságot nem mutatott; ép oly kellemesen csengett a negyedik felvonás végén, mint akkor, midőn Hoffmann megkezdte szerelme bus történetét. Igen kellemesen tünt fel, hogy Nocker a szöveget nagyon érthetően ejti ki, oly erény, melylyel sok magas állást elfoglaló énekes sem dicsekedhetik. Egyszóval a kezdet nehézségeitől és kisebb tévedéseitől eltekintve, a tegnapi est Nocker Jánosra fényes diadalt jelent s mi csak annyit kívánhatunk: vivat sequens.

Az előadáson egyébként meglátszott, hogy Offenbach e legremekebb műve nemcsak a kezdőre, de a hivatásos színészre is nagy feladatot ró. Tévedés volt bizony elég, lent is, fent is, de hát utóvégre a vidéki szintársulatok nincsenek romantikus operákra berendezve. Az egyes szereplők dícséretes buzgalommal iparkodtak a legjobbat nyújtani. Ligeti Mari kitartással énekelte a fásaszó hármas szerepet, a harmadik felvonásban nyílt színen is megtapsolták énekét. Langh Ödön a nála megszokott ügyességgel alakította Lindorfot.

Fodor Ilona igen fess Miklós volt. A szellem partit-ját Peterdyné énekelte kellemes alhangjával. Jók voltak még Havassi, Miklósi és Tuboly Klementin.

A színház az utolsó helyig megtelt előkelő közönséggel, mely különösen Nockert minden egyes felvonás után ismételtlen a lámpák elé tapsolta. A kaszinó Galárdája hatalmas babérkoszorúval tüntetett kar-mestere mellett.

Irodalom és művészet.

Nebántsvirág.

— december 10.

A Kasán megjelenő „Felsőmagyarország“ című napilapban Bartóky Mariska, a legújabbban feltűnt kiváló írónő, nekünk is kedves munkatársunk, a következőkben emlékezik meg Sz. Szigethy Vilmos belső munkatársunk verskötetéről:

Két nehéz szó van a világon: a gyűlölet és a kritika. Az elsőt nem ismerem, a kinek ez a szívében lakozik, annak a lelke már halálközeli állapotban pusztult el. A másodikat — a kritikát — már ismerem, sőt — dicsekvésnek ne vegyék — jó lábon is állok vele, tuduillik akkor, ha én gyakorlom s nem rajtam gyakorolják.

Azt hiszem s tapasztalásból mondhatom, igen könnyű annak a háziasszonynak a helyzete, aki olyan vendéget mutat be szalonjában, kit hirneve után már mindnyájan ismernek.

Az én helyzetem is könnyű s — valljam be — élvezetes, mikor a „Nebántsvirág“ kötetmenykötetről akarok beszélni, kinek szerzőjét, Sz. Szigethy Vilmost, — e lapok hasábjairól kedves mindnyájan ismerik.

Én is csak innen s ezért nem lehet elfogult a kritika, mit erről, az édes, lágy, szellemtől zengő, bubánattól bűgő versekről mondhatok.

Mert csupa szerelem. — És milyen szerelem!

Kiprűdül a könyv a szememből, mikor ezen a csengő bongó rimeken át bele látok egy poéta lélekbe, mikor látom a lángoló, lemondó szerelem szívet ölel, lelket fagyasztó halálós vergődését.

Már az első költemény első strófájában megismerjük, a kiért s a miért ez a poéta lélek szenved:

Nebántsvirágom vagy te nékem,
Reád gondolnom nem szabad,

De bár mi sulyos a keresztem,
És bármiként gyötör a vád,
Szeretlek mégis lángolóan,
Gyönyörű szép Nebántsvirág.

Aztán ábrándozik; remél boldogságot, mit
a messzeségben hisz megtalálni:

Egy ködkép imbolyog előttem,
Egy vágy, a melynek nincs neve,
S a lelkem annyi sejtélemmel,
Rajongó vágygyal van tele.
Ah, ugy szeretnék messze szállni,
Keresni egy boldog tanyát.

De ez csak ábránd, szerte foszló ábránd
volt; rideg valóra ébred; látja a küzdés, a szenvedés
végnélküli útját maga előtt, mikor feljajdul benne
a mérhetetlen szerelem lemondó hatalma. — Szerintem
legszebb költeménye ez, a lemondó szerelem biztató szava,
mikor maga sanylik a boldogtalanság tengerébe s biztatva,
okosítva szól:

— Ne higgyünk a tündérmesében,
Kerüljük egymást, ha lehet,
Nincs lelkem, hogy magamhoz kössem
Virágzó ifju étedet.
Kerülj el, én is elkerülök,
Tán jobb, ha kétfelé megyünk,
Mint hogy csalódva, fájó szívvel
Boldogtalanká legyünk.

Küzdéssel van teli az élet,
Sok büszke lelket összelőr.

A percnyi kéjnek nagy az ára,
Gyakorta örök fájdalom;
Te is megbánod majd idővel,
Hogy tán szeretted egykoron.
Mást döntenek a háhozatba
Azok a bűbajos szemek;
Boldog leszel, el is felejtessz,
De én sosem felejtetek.

És igazán nem felejt el; végig szenved a
válás, a végbucsu minden keservét, a viszontlátás
áldatlan örömét, majd enyelgő, vidám lesz; szép
leányokkal tréfál, szép asszonyokhoz ir-
verset, de mindez nehéz, keserves tettetés; maga
is bevallja „Karácsony estéjén“:

S ha csöndes enyhe szél susogva
Hirt hozva bólogat felém,
Eszembe jut sok régi emlék
És sirni, zokogni szeretnék
A szeretetnek ünnepén.

Reménytelen sivárnak látja, hiszi az életet;
a megadás, a lemondás, nyugalmas, fájó szava
nyilvánul a szívünkbe, mikor ezt mondja:

... A boldogságnak vége immár,
Iramló szárnyon szállt tova,
Érhet szerencse vagy dicsőség
De boldog nem leszek soha...

Hanem én így, bivatlan exportensként,
egyenként felszínre hozom azokat a gyöngyszemeket,
mik e kötetben rejlenek, pedig avatlatlan
kezekben összetörhet, míg közvetlenül nyerve
varázsos fényében ragyog előtünk.

És most, mikor a szerzőnek örömmel
gratulálok, remélni merem, e sorok olvasója
meggyőződést fog szerezni személyesen, hogy
nem vagyok — elfogult kritikus.

Legujabb hírek.

Királyok és császárok gyűlése.

Budapest, decz. 9. Az angol királynő
tudvalevőleg a jövő év nyarán fogja
megünnepelni trónralépésének hatvanadik
évfordulóját. Az európai udvarok ezt az
alkalmat a lehető legünnepélyesebbé óhajt-
ják tenni. Monarkista tüntetés készül, a
melyet ezuttal maguk az uralkodók rendez-
nének. A nagyhatalmak kabinetjei közt
már megtörtént a jegyzékváltás, de eddigelé
csak a felmerülhető nehézségek kerültek
szóba. E nehézségek közt nem az utolsó
az, hogy a most már 80 esztendősné angol
királynőnek rendkívül bajos volna és igen
nagy fáradság volna reá nézve, ha a rend-
kívüli ünnepek egész sorozatában kellene
rész vennie. A másik nehézség az, hogy
a mi királyunk, a német császár és a walesi
herceg első sorban a császár látogatását
kénytelenek viszonzni. Az olasz királyi
párnak is el kellene mennie Londonba, de
ez csak azután történhetik meg, ha majd

a csári látogatás és viszontlátogatás kérdése
lesz elintézve. II. Miklós császár ugyan már
Bécsben időzésekor a leghatározottabban
kijelentette, hogy az 1897. év első hónap-
jaiban ellátogat Rómába, de az nem történ-
hetik meg előbb, mint a hogy a családi
öröm következik be, a melynek a csárné
néz eleibe.

Demkó Pál a képviselőházban.

Budapest, decz. 9. A képviselőház teg-
nap i ülésén az első bíráló bizottságba meg-
választották dr. Demkó Pált, Nagybecs-
kereket város országgyűlési képviselőjét.

Az új alpolgármester.

Budapest, decz. 9. A székes főváros
törvényhatósági bizottsága ma délután
tartott rendkívüli közgyűlésében a második
alpolgármesteri állásra Haberhauer
János tanácsnokot választotta meg.

A szombathelyi tragédia.

Budapest, nov. 9. A szombathelyi véres
tragédia hőseinek, Peták századosnak lelki álla-
pota tényleg aggasztó. Az orvosok azon a ha-
tározott nézetben vannak, hogy a százados alko-
holizmusból kifolyó időszaki tébolyban szenved.
Ugy az orvosi vélemény, mint a vizsgálatnak
eddig eredménye, megegyezik továbbá abban,
hogy Peták, a mikor a revolvert kezébe ragadta,
azalatt a lelki kényszer alatt állott, melyet nem
lehet terhére róni. A sulyosan megebesült szép
asszonyról az hírlík, hogy a golyó nem hatolt
be a koponya csontjában, a minek következtében
az ezredorvos határozottan állítja, hogy két
hét alatt okvetlenül fölépül.

Ujabb diaktüntetés.

Budapest, decz. 9. Az orvosnöven-
dékek után a posta-tanfolyam hallgatói
készülnek egy kis lázadásra az — igaz-
gatójuk ellen. Ez intézet növendékei, a
jövendőbeli postások már régóta neheztel-
nek igazgatójukra, akit nemcsak szeszé-
lyesnek, hanem rendkívül idegesnek is
mondanak. Az igazgató ur — állítólag —
valósággal önkényeskedik hallgatói felett,
a kiknek csekély, 30 frtot kitevő havi
fizetésüket mindenféle czimeken a legkülön-
félébb levonásokkal megrövidíti és ez el-
járását nemcsak hogy meg nem okolja,
de azokkal, akik felvilágosítást kérnek
tőle, a legridegebb módon bánik el, egy-
szerűen kiharancsolva őket szobájából. Ez
okozta, hogy az igazgató nevének pusztá
említésére is hangos Abczug! kiabálás tör-
ki a tantermekben. — A posta tanfolyam
hallgatói különben elhatározták, hogy Vö-
rös államtitkárhoz küldöttséget menesztenek,
a türhetlen állapotok orvoslását kérik, és
hogy eljárásuk még nyomatékosabb legyen,
már a legközelebb tüntetést rendeznek az
igazgató ellen.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése december 10-én.)

Budapest, decz. 10. (A „Torontál“
eredeti távirata.) A képviselőház mai
ülésének napirendjére az ujonczjuta-
lékról szóló törvényjavaslatnak tárgyalása
volt kitűzve, melyet Münnich Aurél
előadó elfogadásra ajánl. Thaly Kálmán
pártja nevében nyilatkozik és nem sza-
vazza meg a javaslatot, de követeli a
katonai büntetőtörvény reformját és a
honvédségnek ágyúkkal való ellátását;
aztán kifogásolja a katonaságnak visel-
kedését a komáromi Klapka-szobor lelep-
lezése alkalmából, ellenben ugyanannak
elismeréssel adózik a milleniumi ünne-
pélyekben való részvételeért. A párta
megszavazza ugyan a honvédujonczokat,
de ismételve sürgeti, hogy a honvédek is
mielőbb tüzérseget kapjanak.

Polónyi Géza az Ugron-frakció
nevében nem szavazza meg a törvény-
javaslatot, mely kijelentéshez Madarász
József is csatlakozik. Kossuth Ferencz
szintén azt nyilatkoztatja ki, hogy párta
éppoly bizalmatlan a kormányval szem-

ben, mint a többi ellenzék és ezért az
ujjonczokat csak a honvédek részére, de
nem a kormánynak, hanem a hazának
szavazza meg. Helfi Ignác azon okból
nem fogadja el a javaslatot, mert a katoná-
ságot a választási jog elnyomására hasz-
nálják. Okolicsányi Géza szintén a
javaslat ellen szól.

Ezzel a vita bezáratván, Fejérváry
báró honvédelmi miniszter kelt fel, hogy
az előtte szólók kifogásait czáfolgassa.
Ellene szól azon állításnak, mintha a had-
sereg szelleme osztrák volna, a komáromi
szoborleplezési ügyben pedig kinyilatkoz-
tatja, hogy a hadsereg az ünnepeken való
részvételhez meghívót nem kapott és így
azon meg nem jelenhetett. A honvédség-
nek a tüzérseggel való felszerelése lehetet-
len, mert a honvédség nem önálló had-
sereg, hanem csak része a véderőnek.

A sűrű helyeslésekkel kísért beszéd
után a törvényjavaslatot úgy általánosságban,
mint részleteiben elfogadták.

Ezután Bánffy báró miniszterelnök
felel Polónyi Géza interpellációjára,
melyet ez nemrég a külügyi politika te-
kintetében az összkormányhoz intézett. A
kormányelnök kijelenti, hogy a mult or-
szággyűlést berekesztő trónbeszéd óta a
külügyi helyzet semmiben sem változott
és így az erre vonatkozó kijelentések ki-
hagyásával semmiféle czélzatosság nem
volt összekapcsolva. Polónyi a választ
nem veszi tudomásul és erősen kikel szövet-
ségtársunk, Németország ellen, mire az
elnök rendreutasítja.

Mután a Ház Bánffy báró választát
tudomásul vette, ugyanaz Kossuth inter-
pellációjára is felel és kijelenti, hogy a
kormány a vám- és kereskedelmi szerző-
dést azon reményben mondotta fel, hogy
sikerül megfelelőbb kiegyezést
létrehozni, mivel a réginek fenntartását
a magyar kormány nem kívánja. Kos-
suth Ferencz a választ nem veszi tudomá-
súl, a többség azonban azt elfogadja;
ezzel az ülés véget ért.

Igazolt képviselő.

Budapest, decz. 10. (A „Torontál“
eredeti távirata.) A képviselőház negye-
dik bíráló bizottsága a Berger Ignác
zalamegyei képviselőnek választása ellen
benyújtott kérvényt visszautasította és
Bergert igazolt képviselőnek jelentette ki.

A szerb király uija.

Budapest, decz. 10. (A „Torontál“
eredeti távirata.) Mint Velenczéből telegra-
fálják, Sándor szerb király kisérétével
Florenzából ma odaérkezett.

A tőzsdéről.

Budapest, decz. 10. (A becskeréki Lloyd-
társulat távirata.) Kötetett buza tavaszra
8.06—07, tengeri május—júniusra 3.96—97,
zab tavaszra 5.91—92, repce 11.20—30.
Buzában a kínálat és vételkedv egyaránt
gyenge, irányzat lanya. Forgalom 8 000
mm., készáru csak 2—5 kajczárral olcsóbb,
mindazonáltal könnyen elhelyezhető.

Hirdetések.

12852. szám V. 1896.

1130—21

Pályázati hirdetmény.

Torontál vármegye törökkanizsai já-
rásába bekebelezett Szerb-Keresztúr köz-
ségben a segédjegyzői állás lemondás
folytán megüresedvén, annak betöltése
czéljából pályázatot hirdetek s felhivom
mindazokat, akik ezen 500 frt fizetés és
100 frt lakbérrel egybekötött állást elnyerni
óhajtják — miszerint kellőleg felszerelt
pályázati folyamodványaikat folyó évi
december hó 15-ig benyujtsák.

A kijelölésnél előnyben részesíttetnek
azon pályázók, kik jegyzői képesítességet,
továbbá az adóügyek kezelésében való
jártasságot mutatnak ki s igazolják, hogy
a szerb nyelvet is bírják.

T.-Kanizsán, 1896. december hó 1.

Tallian,
főszolgabíró.

59276. sz. 1896.

Torontál vármegye alispánja.

Pályázati hirdetmény.

N.-Beckerek rend. tanácsu városban megválasztott tisztviselők megbízatása folyó év végével lejárván, a választás útján be-töltendő s alább nevezett állásokra ezennel pályázatot hirdetek:

Egy polgármester, javadalmazása 2000 frt fizetés, 400 frt lakbér.

Két tanácsnok, javadalmazása egyenként 1000 frt fizetés, 200 frt lakbér.

Egy számvéző, javadalmazása 1200 frt fizetés, 200 frt lakbér.

Egy ügyész, javadalmazása 800 frt fizetés.

Egy mérnök, javadalmazása 1000 frt fizetés, 200 frt lakbér és 80 frt irodaátalány.

Egy pénztárnok, javadalmazása 1000 frt fizetés, 200 frt lakbér.

Egy ellenőr, javadalmazása 900 frt fizetés, 150 frt lakbér.

Egy alkapitány, javadalmazása 900 frt fizetés, 150 frt lakbér.

Egy közgyám, javadalmazása 800 frt fizetés, 150 frt lakbér.

Egy adóügyi előadó, javadalmazása 800 frt fizetés, 150 frt lakbér.

Egy pénztári tiszt, javadalmazása 800 frt fizetés, 150 frt lakbér.

Egy rendőrbiztos, javadalmazása 800 frt fizetés, 150 frt lakbér.

Egy városgazda, javadalmazása 800 frt fizetés, 150 frt lakbér.

Egy levéltárnok, javadalmazása 600 frt fizetés, 150 frt lakbér.

Felhivom mindazokat, kik ezen állásokra pályázni óhajtanak, hogy az 1886. évi XXII. t. c. 74. §-ában, illetőleg az 1883. évi I. t. cikkben előírt minősítvényüket és eddigi szolgálataikat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeket folyó évi december hó 27-ig bezárólag alulírottához nyújtsák be.

A jelenleg alkalmazott tisztviselők minősültsége igazolva lévén, a kérvények ebbeli felszerelése nem szükséges.

N.-Beckerek, 1896. évi nov. hó 30. án.

Dr. Deilmanics Lajos,

1139-2-2

alispán.

Karácsonyfák

kaphatók

Rósa Bélánál,

Nagybecskereken.

1113-3-2

Torontáli helyi érdekű vasutak.

7808. szám.

1120-4-3

Hirdetmény.

A torontáli helyi érdekű vasutak igazgatósága elhatározta, hogy 1897. évre a torontáli helyi érdekű vasutak összes vonalára érvényes névre szóló és fényképpel ellátott bérletjegyeket bocsát ki, még pedig az I. osztályban való utazásra 400 koronáért, a II. osztályban való utazásra 300 koronáért és a III. osztályban való utazásra 200 koronáért.

Ezen bérletjegyek f. évi december hó 15-től kezdve az egész évi bérletösszeg lefizetése és egy fényképnek beiktatása mellett a torontáli helyi érdekű vasutak területigazgatóságánál kiválthatók.

Nagybecskerek, 1896. december 1.

Az üzletigazgatóság.

280. egy. sz. 1896.

1141-1-1

Hirdetmény.

Torontál vármegye tekintetes alispáni hivatalának folyó évi december hó 3-án 60.975. szám alatt kelt rendelete és a városi képviselőtestület folyó évi december hó 7-én fenti szám alatt hozott határozata folytán ezennel közzhírré tétetik, hogy az 1890. évben megválasztott és most már kilépő felerésze a választott városi képviselő testületi tagoknak válasz-

tása valamennyi tiz kerületben folyó évi december hó 12-ikére kitűzetik és az alább nevezett választási helyiségekben megtartatni fog, és pedig:

I. választó-kerület, Németváros: a németvárosi olvasó egyesület helyiségeiben; elnök dr. Brájjer Lajos, elnöki helyettes Rózsa Ignác. — Választ öt rendes és két póttagot.

II. választó-kerület, Németváros: a melencei uton levő Ellmer József-féle vendéglőben; elnök ifj. dr. Demkó Pál, elnöki helyettes Benkovich Mihály. — Választ öt rendes és két póttagot.

III. választó-kerület, Belváros: a város-ház nagytermében; elnök dr. Kis János, elnöki helyettes Lucsics Miklós. — Választ hat rendes és két póttagot.

IV. választó-kerület, Csontika: Dimitrijevics Gyurka házában; elnök dr. Stern Lázár, elnöki helyettes Szávits Sándor. — Választ négy rendes és két póttagot.

V. választó-kerület, Gradnucza: a Gruncsics Lyubomir-féle ház; elnök dr. Várady Imre, elnöki helyettes Jeszenszky Nándor. — Választ hét rendes és két póttagot.

VI. választó-kerület, Oppova: a Joanovics Miklós-féle házban a temesvári utcában; elnök dr. Gyorgyevics Milos, elnöki helyettes Szekulics Vazul. — Választ négy rendes és két póttagot.

VII. választó-kerület, Oppova: a temesvári utcában levő iskolaépületben; elnök dr. Végh Lajos, elnöki helyettes Mihajlovics Milán. — Választ négy rendes és két póttagot.

VIII. választó-kerület, Budzsák: Radojcsics Tósa-féle házban; elnök Oldal Antal, elnöki helyettes Popovics P. Szilárd. — Választ öt rendes és két póttagot.

IX. választó-kerület, Amerika: a casino-épületben; elnök Vecsey István, elnöki helyettes Szalay József. — Választ négy rendes és két póttagot.

X. választó-kerület, Muzslya telep: az iskola-épületben; elnök Reitter Oszkár, elnöki helyettes Lindhof János. — Választ hat rendes és két póttagot.

Miről a választásra jogosult közönség oly megjegyzéssel értesítettik, hogy a választások valamennyi tiz választó kerületben pont 8 órakor, a mely időpontra a választási meghatalmazások is az elnöknek átadandók; a szavazások pedig 9 órakor délelőtt kezdődnek és hogy azok, akik választási jogukat gyakorolni kívánják, ezen időponttól kezdve, délután 4 óráig a működő választási bizottság előtt szavazati lapukat beadhatják.

Kelt Nagy-Beckereken, 1896. évi december hó 7-én.

Krsztiás János,
polgármester.

Még csak néhány napig.

Huzás már 1896. december 28-án.

M. kir. jótékonycélu államsorsjáték

főnyeremény 60.000 frt.

Az összes nyeremények összege 160.000 frt.

Sorsjegyek à 2 frtért kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapesten (Pest, fővámház, félemelet), a hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lotto-, só- és adóhivatalnál, a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Merkur“-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyáruló közegnél.

Budapesten, 1896. október hó 4-én.

1012b-2-1

Magy. kir. lottó-igazgatóság.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszert ellentét az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik köszvénynél, oszónál, iagszagfátnál és meg-hülekéknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszert, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenként árban majdnem minden gyógyszer-tárban készletben van; főraktár: Török Lőzsef gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

1114-563

◆ Telefon 35. szám. ◆

◆ Telefon 35. szám. ◆

KURLÄNDER IMRE

Nagybecskerek, Korona-utca 585/II. szám, a gőzmalommal szemben.

Elsőrendű

száraz tűzifa

azonkívül valódi szagtalan

porosz köszén

Wildenscheinsegen-Richterhof-féle bányából.

1014-52.17